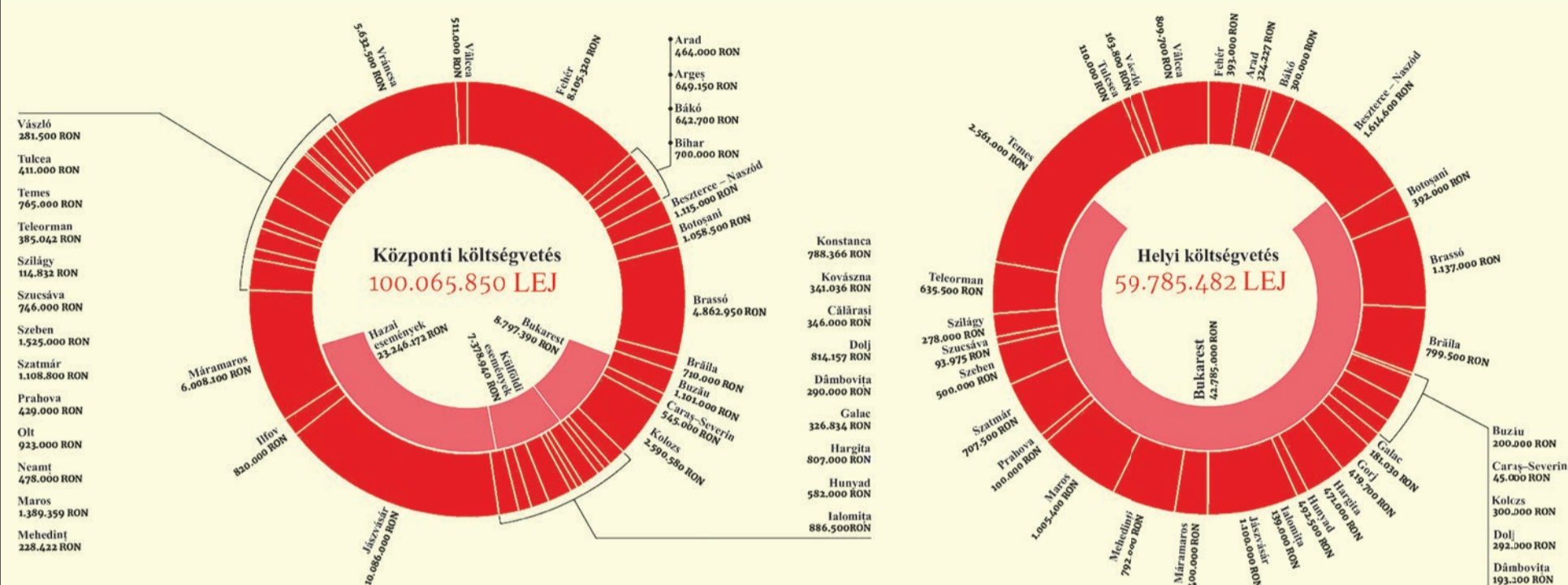

Sokba került a centenárium

Országosan összesen 160 millió lejt költöttek el a romániai közintézmények

Centenáriumi költségek megyék szerint. Összesen 159 851 332 lejt fordítottak a román nemzeti ünnepre

FOTÓ: Scenag.ro

● **Hatalmas összegeket költöttek el a romániai közintézmények az Erdély és a Román Királyság egyesülését kimondó gyulafehérvári nagygyűlés 100. évfordulója alkalmából. A centenárium megünneplésére országosan 160 millió lejt fordítottak, ennek nagy részét különböző rendezvényekre és emlékművekre. A román nemzet ünnepére Maros megyében több mint kétmillió, Hargita megyében pedig több mint egymillió lejt költöttek el.**

ISZLAI KATALIN

Edig sem volt titok, de egy friss összeállításnak köszönhetően konkrét számokkal is alátámasztották: rengeteg pénzt költöttek el a romániai közintézmények az Erdély és a Román Királyság egyesülését kimondó gyulafehérvári nagygyűlés 100. évfordulójának megünneplésére. Erre ugyanis jelentős összegeket biztosítottak a központi és a helyi önkormányzati költségvetésekből egyaránt, ezt

pedig ki is használták: országosan 160 millió lejt fordítottak különböző rendezvényekre és emlékművekre – derül ki a Scenag kulturális portál összeállításából.

A centenárium éve

A Scenag rámutatott, hogy már az év elejétől minden a centenárium körül forgott az országban, a közintézmények pedig számtalan eseményt, kiállítást, vásárt, könyvbemutatót, konferenciát és egyebet kezdtek el szervezni a kerek évforduló megünneplésére. Erre meg is volt a lehetőségük, hiszen a helyi költségvetések mellett a kormány 100 millió lejt különített el a centenárium alkalmából szervezendő eseményekre és emlékművekre, ezt pedig nagylelkűen osztották szét a pályázók között. Fontos kiemelni tehát, hogy a jelentős kiadások kapcsán nemcsak azokra az ünnepekre kell gondolni, amelyeket december elsején tartottak, hanem az egész évben a centenárium apropóján szervezettek. Összesen 1833 eseményről van szó, ezekre költöttek el 160 millió lejt. A projektek listáját szemlélve az is látszik, hogy egyes rendezvények nem feltétlenül kapcsolódnak hagyományos értelemben a centenáriumhoz, de mégis ehhez kötötték, mert idén így volt legkönnyebb finanszírozást kapni a kulturális elképzelésekre. Legtöbbben kiállításokat szerveztek (371 esemény), népszerűek voltak a konferenciák is (283), majd a kiadványok (254), a megemlékezéssel kapcsolatos rendezvények (162), a folklórműsorok (162), az irodalmi események (156), az előadások (150), a zenés műsorok (130) és az emlékművek (102) következnek a sorban. Az ország legdrágább centenáriumi eseménye a brassói Aranyszarvas Fesztivál volt

(4,6 millió lejt), legköltségesebb emlékműve pedig a fővárosi „La fântâna cu dor” (Az emlékezés kútjánál), ennek értéke 23,35 millió lejt. Legtöbbit – nem meglepően – a főváros költött a centenáriumra, pontosan 51,58 millió lejt. A második helyen Iași megye áll, ott 11,18 millió lejt fordítottak az évfordulóhoz kötődő eseményekre, a harmadik helyen álló Fehér megyében pedig 8,49 millió lejt. Maros megyében pedig 2,39 millió lejt, Hargita megyében pedig 1,28 millió lejt költöttek el. A legkevesebbet Kovászna megye fordított a centenáriumra: a helyi költségvetésből semmit, a központi pedig mindössze 341 ezer lejt költöttek a centenáriumi rendezvényekre. A kutatásból az is kiderül, hogy a helyi események mellett a belföldi állami rendezvényekre 23,24 millió lejt, a külföldiekre pedig 7,37 millió lejt fordítottak.

56 projekt Maros megyében

A Maros megyében elköltött 2,39 millió lejből egymillió a helyi költségvetésekből, a fennmaradó 1,39 millió pedig a központi költségvetésből származott. A megyében megvalósított 56 projekt közül a legnagyobb összeget, 450 ezer lejt, a segesvári önkormányzat hívott le a központi költségvetésből a Szászok a centenáriumon elnevezésű nemzetközi fesztivál megszervezésére. Ezt egyébként október közepén tartották meg. A második legnagyobb összeget, 161 ezer lejt Mezőriucs önkormányzata fordította a centenáriumra (szintén a központi költségvetésből), ebből pedig azokról a személyekről emlékeztek meg, akik „meghatározó szereplői voltak Nagy-Románia felépítésének” (Iuliu Maniu, Vasile Goldiș, Gh. Pop de Băsești, Iuliu Hossu, Miron Cristea,

Ștefan Cicio Pop). A harmadik helyen holtversenyben áll Mezőbánd önkormányzata és a Maros Megyei Múzeum, amelyek 150–150 ezer lejt költöttek el, előbbi a központi, utóbbi pedig a helyi költségvetésből. A Mezőbánd községhez tartozó Fekete (Fânațe) emlékműre, a múzeumnál pedig egy kiállításra fordították az összeget. A múzeum egyébként Maros Megye Tanácsától kapta a pénzt, amely jelentős összeggel támogatta a centenáriumhoz kapcsolódó eseményeket.

31 Hargita megyében

Hargita Megye Tanácsa is hasonlóan tett, összesen 471 ezer lejt szánt erre (ez megegyezik azzal az összeggel, amelyet helyi költségvetésből költött a megye a centenáriumra), illetve további 807 ezer lejt költöttek el a székelyföldi megyében a központi költségvetésből. A 31 megyei projekt közül a legnagyobb összeget, 368 ezer lejt Csíkszentmihály önkormányzata hívta le a központi költség-

vetésből egy történelmi megbékélést szimbolizáló emlékműre. Izsák-Székely Lóránt, a község polgármestere érdeklődésünkre elmondta, az építmény még nem készült el, de néhány részletet azért elárult. Az elképzelés szerint az emlékmű egy, a községhez tartozó Ajnád és Lóvész között található, háromszög alakú területen kap majd helyet. Egyik fő eleme egy kereszt lesz, amely mellett egy román és egy magyar katona fog állni azzal az üzenettel, hogy a háborúzás helyett inkább a békére kell helyezni a hangsúlyt. A tervek szerint jövőre készül el. Hargita megyében a második legnagyobb összeget, 120 ezer lejt a gyergyói Vasláb önkormányzata fordította központi költségvetésből egy emlékmű felújítására. Ugyancsak erre költött 50 ezer lejt Homoródszentmárton önkormányzata, illetve a másik harmadik helyezett Galócás is 50 ezer lejt költött A nagy egyesülésért harcoltunk elnevezésű kampányra, amellyel bel- és külföldön népszerűsítették a centenárium évét.

Helyszín	A centenáriumra fordított összeg
1. Bukarest	51 582 390 lejt
2. Iași megye	11 186 000 lejt
3. Fehér megye	8 498 320 lejt
4. Máramaros megye	6 408 100 lejt
5. Brassó megye	5 999 950 lejt
6. Vrancea megye	5 632 500 lejt
7. Temes megye	3 326 000 lejt
8. Kolozs megye	2 890 580 lejt
9. Beszterce-Naszód megye	2 729 600 lejt
10. Maros megye	2 394 759 lejt
...	
18. Hargita megye	1 278 000 lejt
Összesen	159 851 332 lejt

Forrás: Scenag.ro